

(ISSN: 2602-4047)

Koç, M. & Tezcan, E. (2023). Investigation of Physical Education and Sports School Students Readiness for E-Learning, *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 8(22), 1150-1175.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijoecc.742>

Article Type (Makale Türü): Research Article

INVESTIGATION OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS SCHOOL STUDENTS' READINESS FOR E-LEARNING

Mine KOÇ

*Dr, High school of Physical Education and Sports, City Gümüşhane, Turkey, minekoc0683@gmail.com
ORCID: 0000-0001-5858-5361*

Efecan TEZCAN

*Dr, High school of Physical Education and Sports, City Gümüşhane, Turkey, efecantezcan@gmail.com
ORCID: 0000-0003-3284-6361*

Received: 07.05.2023 Accepted: 15.08.2023 Published: 01.09.2023

ABSTRACT

Readiness for e-learning is an important variable that directly affects e-learning and is an important variable in the success of the participant. In this study, it was aimed to determine the level of readiness of sports science students for e-learning and to examine them in terms of determined variables due to the fact that teaching activities were carried out in our country after the earthquakes in Kahramanmaraş and Hatay in 2023. In the study, which was designed with the relational scanning model, the research group was determined by the easy sampling method. In this direction, a total of 214 undergraduate students, 97 female (45.3%) and 117 male (54.7%), continuing their education at Gümüşhane University School of Physical Education and Sports in the spring semester of 2022-2023 academic year, constitute the research group of the study. In the study, "E-Learning Readiness Scale (E-ÖHBÖ), consisting of 33 items and 5 sub-dimensions, was developed by Demir and Yurdugül (2015); used. According to the normality results of the skewness and kurtosis values of the data obtained from the participants, t-Test for pairwise independent groups and one-way analysis of variance (ANOVA) were used for multiple comparisons. According to the results obtained from the research, it was seen that the participants had e-learning readiness above the average (4.58). When the results obtained from the independent variables were examined, a significant difference ($p<.05$) was found in the variables of gender, having a personal computer, using the fixed internet, participating in online classes from a computer or mobile phone, having internet problems; There was no significant difference ($p>.05$) in terms of exposure to natural disasters and academic unit of education. As a result, it can be said that the variables of having a personal computer, having a fixed internet line and connecting to the internet have a significant effect on students' e-learning readiness levels.

Keywords: E-learning, readiness, student

INTRODUCTION

Formal Education was suspended after the earthquake in 11 different cities in Turkey. This situation turned into a big problem for students living in 11 cities but continuing their education in different cities. In line with the decisions taken by YÖK, Education and Training activities continued online and remotely. Thus, e-learning concepts and applications gained importance again.

The realization of the restriction and quarantine processes that took place in most of our social life during the SARS-CoV-2 pandemic period affected life negatively in a global sense (Somoğlu, 2021; Sever & Zambak, 2021). In order to overcome the difficulties that arise in educational processes, distance education is both seen as a way out and becoming an essential component of 21st century lifelong learning principles. In this period, all educational institutions from primary education to higher education had to rapidly adopt e-learning concepts and practices. This situation causes great changes in the fields of learning and teaching. While many universities offered in-class online courses until the past, today all educational institutions have had to perform their education activities based on internet-based distance education technologies (Akyüz and Numanoğlu 2020).

Demirel (2012), distance education; It defines it as a teaching method in which the communication and interaction between the planners, practitioners and students of educational activities are provided from a specific center through specially prepared teaching units and various environments, where limitations and restrictions exist. Distance education is a method in which teaching and learning activities are organized without the obligation of the teacher and the student to be physically in the same place. Multimedia presentation systems such as e-mail, computer-assisted conferences and the internet are tools used in distance education. Thanks to these tools and presentation systems, teachers can present guiding information to students, while students can ask questions and give answers to teachers and other students (Kaya, 2002). The spread of communication technologies on a global scale has shaped the global education system. Rapid and impressive advances in the Internet, fiber optic infrastructure, computer technologies, television and other information systems have allowed new approaches to emerge in the field of education (İşman, Aytakin, 2011).

E-learning is gaining more and more place in the modern education concept. However, this diffusion process requires dealing with the challenges faced by many stakeholders at the same time. In this context, one of the stakeholders who have the most difficulties with e-learning and therefore need support is university students. Although this needed support has many aspects, it points to a prominent need to foresee problems and take preventive measures against these problems: The deficiencies in the level of readiness of university students for e-learning (Yurdugül and Demir 2017).

Readiness means acquiring the basic behaviors required for the ability to learn (Ülgen, 1997). It is also used as a concept that expresses all the characteristics of the individual in a new learning-teaching process (Aydın, 2002). In general terms, it refers to the state of being ready in terms of cognitive, affective, social and psychomotor aspects in order to perform any activity (Kaya, 2017). Readiness includes the individual's first reaching a certain

level of maturation in order to be able to perform a certain skill, and then the prerequisite learning, interests, attitudes, and abilities for that skill (Gibson & Vinegradoff, 1986; cited in Senemoğlu, 2013; Zambak, 2022). One of the biggest reasons for failure, dissatisfaction and/or low participation in e-learning may be that learners are not ready for e-learning (Dray, et al, 2011). Readiness for e-learning simply refers to the level of having the necessary pre-knowledge and skills, affective characteristics (such as attitude, motivation) in order for an individual or institution to experience e-learning in the most effective way (Akaslan & Law, 2011; Hung, et al. , 2010; Moftakhari, 2013).

There are studies in the literature to measure students' e-learning readiness level (Hung et al, 2010; Oliver, 2001; Moftakhari, 2013; Yurdugül & Alsancak-Sırakaya, 2013). Despite these studies in the literature, a study examining the readiness of students for e-learning in the field of Sport Sciences has not been found in the literature. In this context, it is important to determine the readiness of students for e-learning due to these studies in the field of sports sciences, especially the SARS-CoV-2 pandemic in the world and the transition to online teaching methods due to natural disasters. For this purpose, the aim of the research is to determine the readiness for e-learning of students who continue their education in different departments in the field of Sports Sciences and to examine them in terms of related variables.

METHOD

Model of the research

In this study, scanning model, which is one of the quantitative research methods, was used. The survey model is an approach used to describe the current situation and is preferred to describe the conditions of the participants (Karasar, 2012). In accordance with the purpose of the research, this approach was adopted and the "relational screening model" was used to perform the quantitative description on the selected sample.

Working group

The study group consists of a total of 214 students, 97 female and 117 male, at Gumushane University School of Physical Education and Sports. Sample selection was determined by the random sample method.

Data Collection Tools

The Personal Information Form was used to obtain some information about the Physical Education and Sports Department students participating in the research, and the University Students' E-Learning Readiness Scale developed by Demir and Yurdugül (2015) was used to determine the University Students' E -Learning Readiness.

Personal Information Form: It consisted of the questions of students' gender, department, means of participation in distance education courses, presence of personal computers, presence of fixed internet, internet problem during participation in the course, experienced the earthquake and whether they are in the earthquake zone at the moment.

E-Learning Readiness Questionnaire (E-ÖHBÖ): It was developed by Demir and Yurdugül (2015). The measurement tool has 5 sub-dimensions: Computer Self-Efficacy (5 items), Internet Self-Efficacy (9 items), Self-Learning (8 items), Learner Control (4 items), Motivation for E-Learning (7 items). and consists of 33 items. The scale is 7-point Likert type. It ranges from 1 (not at all suitable for me) to 7 (completely suitable for me).

Analysis of Data

Spss 25 package program was used in the analysis of the data in the study. Normality test was performed regarding the distribution of the data. Kurtosis and skewness values were taken as criteria for the assumption of normality. T test, One way anova and correlation tests were applied for independent groups in the analysis of the data.

Ethical Aspect of Research

The approval of Gümüşhane University Scientific Research and Publication Ethics Committee, numbered E-95674917-108.99-168962 and dated 05/03/2023, was obtained for this research, which was carried out to investigate the "Examination of Physical Education and Sports School Students' Readiness for E-Learning".

FINDINGS

Table 1. Identification Information of the Participants

Variables	n	%
Gender	Female	45.3
	Male	54.7
Department	Physical Education and Sports Teaching	36.9
	Coaching Training	27.6
	Sports Management	35.5
Which Device Are You Attending the Lesson With?	Mobile Phone	79.9
	Computer	9.3
	Both of them	10.7
Do you have a personal computer?	Yes	32.7
	No	67.3
Do you have stable internet where you are?	Yes	52.3
	No	47.7
Do you have internet problems while attending the class?	Yes	48.6
	No	25.2
	Partially	26.2
Did you experience the earthquake on February 6?	Yes	47.2
	No	52.8
Are you currently residing in the Earthquake zone?	Yes	35.0
	No	65.0

When Table 1 is examined, it has been determined that 45.3% of the participants are women, 54.7% are men, and the majority of them (67.3%) are students who do not have a personal computer. It is seen that the majority of the participants are students (65.0%) who attend the lesson from the earthquake region and have internet connection problems (48.6%) or students who have partial problems (26.2%).

Table 2. Test of Normality

Scale	\bar{x}	Skewness	Kurtosis
Computer Self-Efficacy	4.07	0.107	-0.983
Internet Self-Efficacy	4.89	-0.442	-0.726
Self Learning	5.03	-0.549	-0.413
Learner Control	4.99	-0.463	-0.628
Motivation for e-learning	3.80	0.099	-1.135
E-ÖHBÖ	4.58	-0.276	-0.428

The normality distribution of the data was examined with the Kurtosis-Skewness test. As can be seen in Table 2, the skewness value of the data obtained from the "Readiness for E-learning" scale was found as -0.276 and the kurtosis value as -0.428. The Kurtosis-Skewness test was used for the normality distribution of the data. Since the kurtosis and skewness values of the scales are between +1.5 and -1.5, it is accepted that the data obtained from the scales have a normal distribution (Tabachnick and Fidell, 2013). When the arithmetic averages are examined, it is seen that the participants above the average exhibit e-learning readiness and the highest is in the e-learning self-learning dimension ($\bar{x}=5.03$), while the lowest is in the e-learning motivation dimension ($\bar{x}=3.80$).

Table 3. Comparison of students' E-ÖHBÖ and sub-dimension scores according to gender variable

Scale	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	p
Computer Self-Efficacy	Female	97	3.94	1.73	-1.001	0,32
	Male	117	4.18	1.76		
Internet Self-Efficacy	Female	97	4.71	1.68	-1.465	0,14
	Male	117	5.04	1.56		
Self Learning	Female	97	4.99	1.53	-0.380	0.70
	Male	117	5.07	1.34		
Learner Control	Female	97	4.91	1.74	-0.640	0.52
	Male	117	5.05	1.42		
Motivation for e-learning	Female	97	3.46	1.79	-2.350	0.02*
	Male	117	4.08	2.04		
E-ÖHBÖ Total	Female	97	4.42	1.39	-1.609	0.11
	Male	117	4.72	1.25		

*p<0,05

According to the t-test findings for the "gender" variable of the participants; E-SHLQ total [t(...)= -1.609, p>0.05], Computer Self-Efficacy [t=-1.001, p>0.05], Internet Self-Efficacy [t=-1.465, p>0.05], Self-Efficacy While Self-Learning [t=-0.380, p>0.05] and Learner Control dimensions [t=-0.640, p>0.05] did not change depending on

gender, Motivation for E-learning levels [$t=-2.350, p<0.05$] were significant depending on gender. difference was detected. According to test results, male participants' Motivation scores for E-learning ($\bar{x}=4.08$) are higher than female participants ($\bar{x}=3.46$) (Table 3).

Table 4. Comparison of E-ÖHBÖ and sub-dimension scores according to students' personal computers

Scale	Computer	N	\bar{X}	Ss	t	p
Computer Self-Efficacy	Yes	70	4.99	1.62548	5.708	0.00**
	No	144	3.63	1.63886		
Internet Self-Efficacy	Yes	70	5.44	1.49622	3.579	0.00**
	No	144	4.62	1.61740		
Self Learning	Yes	70	5.39	1.25862	2.538	0.01*
	No	144	4.86	1.47968		
Learner Control	Yes	70	5.47	1.46698	3.159	0.00**
	No	144	4.76	1.57516		
Motivation for e-learning	Yes	70	4.21	1.90483	2.180	0.03*
	No	144	3.60	1.95082		
E-ÖHBÖ Total	Yes	70	5.10	1.24949	4.144	0.00**
	No	144	4.33	1.29605		

** $p<0,01$, * $p<0,05$

The t-test findings according to the “having a personal computer” variable of the participants; E-SHLQ total [$t=4.144, p<0.01$], Computer Self-Efficacy [$t=5.708, p<0.01$], Internet Self-Efficacy [$t=3.579, p<0.01$], Self-Learning [$t=2,538$, In the dimensions of $p<0.05$], Learner Control [$t=3.159, p<0.01$] and Motivation for E-learning [$t=2.180, p<0.05$], participants who had a personal computer at home were statistically higher and significantly higher than those who did not have a personal computer at home. They demonstrated e-learning readiness (Table 4).

Table 5. Comparison of E-ÖHBÖ and sub-dimension scores according to the status of the participants having fixed internet

Scale	Internet	N	\bar{X}	Ss	t	p
Computer Self-Efficacy	Yes	112	4.57	1.68	4.570	0.00**
	No	102	3.53	1.65		
Internet Self-Efficacy	Yes	112	5.15	1.49	2.490	0.01*
	No	102	4.60	1.71		
Self Learning	Yes	112	5.15	1.33	1.200	0.23
	No	102	4.91	1.52		
Learner Control	Yes	112	5.28	1.47	2.834	0.00**
	No	102	4.68	1.62		
Motivation for e-learning	Yes	112	4.23	1.86	3.487	0.00**
	No	102	3.32	1.94		
E-ÖHBÖ	Yes	112	4.88	1.27	3.558	0.00**
	No	102	4.25	1.31		

** $p<0,01$, * $p<0,05$

The t-test findings according to the “having a stable internet” variable of the participants; E-SHLÖ total [t=3.558, p<0.01], Computer Self-Efficacy [t=4.570, p<0.01], Internet Self-Efficacy [t=2.490, p<0.05], Learner Control [t=2.834, p <0.01] and Motivation for E-learning dimensions [t=3.487, p<0.05] participants with fixed internet line showed positive significant e-learning readiness than participants without fixed internet line (Table 5). In the Self-Learning dimension [t=1.200, p>0.05], there was no significant difference depending on the variable of having fixed internet (Table 5).

Table 6. Comparison of the students' E-ÖHBÖ score average according to the earthquake experience and residing in the earthquake zone

Scale	Computer	N	\bar{X}	Ss	t	p
Did you experience the earthquake?	Yes	101	4.55	1.28351	-0.376	0.707
	No	113	4.61	1.37295		
Do you currently reside in the earthquake zone	Yes	75	4.51	1.27398	-0.557	0.578
	No	139	4.62	1.36056		

*p<0,01, *p<0,05

There was no significant difference between the students' E-PHLÖ total score averages in terms of experiencing the earthquake and still residing in the earthquake zone (p>0.05).

Table 7. Comparison of the students' E-ÖHBÖ total score average according to the variable of device use, internet problem and the department they are studying in class participation

Variables	n	\bar{X}	SS	f	p	Difference	
Class attendance	a) Mobile phone	171	4.37	1.29395	12.606	0.000*	a<b ve c
	b) Computer	20	5.40	1.09066			
	c) Both of them	23	5.49	1.14276			
Internet problem	a) Yes	104	4.03	1.30206	23.674	0.000*	a<b ve c
	b) No	54	5.35	1.26852			
	c) Partially	56	4.87	.92711			
Department	Physical Education and Sports Teaching	79	4.68	1.29334	0.356	0.701	-
	Coaching Training	59	4.57	1.30383			
	Sport Management	76	4.50	1.39414			

**p<0,01, *p<0,05

A one-way Anova analysis was applied in order to examine the students' E-learning Readiness score average in terms of which device they use to participate in the course and in terms of having internet problems while attending the course, and the results are shown in Table 7. Tukey HSD test was performed in order to examine the source of the difference considering the homogeneity of variance and the number of groups. E-learning Readiness mean score differs significantly in terms of device (F(2,211)=12.606; p=0.000<0.001). It was determined that those who participated with a mobile phone (\bar{X} =4.37) were less than the average of the students who participated with the computer (\bar{X} =5.40) and both (\bar{X} =5.49).

The mean score of Readiness for e-learning differs significantly from the point of view of internet problem while entering the class (F(2,211)=23,674; p=0,000<0.001). The average of those who had internet problems (\bar{X} =4.03)

was lower than the average of those who did not ($\bar{X}=5.35$) and those who had problems with the internet ($\bar{X}=4.87$). When the mean score of the e-learning Readiness point average was examined in terms of the Department variable, no significant difference was found ($F(2,211)=0.356$; $p=0.701>0.05$).

CONCLUSION and DISCUSSION

According to the test results of our study, male participants' Motivation scores for E-learning ($\bar{x}=4.08$) were higher than female participants ($\bar{x}=3.46$). No significant difference was found in other dimensions. The reason why the current research result is in favor of men may be due to the fact that male individuals are more prone to technology use and are related to technology use. When the literature is examined, Yenilmez et al. (2017), teacher candidates' attitudes towards distance education were examined in terms of various variables, and in this study, it was found that attitudes towards distance education were more positive in male teacher candidates than female teacher candidates. Genç (2020) found in his study that male students are more inclined to distance education. In addition, according to the results of Başar et al.'s (2019) study, it was determined that the perception of distance education of the participating male teacher candidates was more positive than the female teacher candidates. These results are in parallel with the findings of our study. However, in the study of Çavuşoğlu and Acar (2020), Schifter (2002) revealed that students' views on distance education are more positive for female students and their e-learning readiness averages are higher than male students. Türker's (2022) study on physical education teacher candidates showed that female teacher candidates had higher academic motivation in the COVID-19 pandemic than males, which supports these findings in the literature. The reason for the different results in the literature regarding the levels of readiness for e-learning can be considered because natural disasters such as earthquakes can affect certain regions, but the SARS-CoV-2 pandemic is a global epidemic disease.

When analyzed according to the variable of owning a personal computer, it was determined that the participants who had a personal computer in the total and sub-dimensions of E-ÖHBÖ showed higher e-learning readiness. It can be said that this finding is meaningful and shows a significant relationship due to reasons such as the high computer aptitude of the participants with a computer, the availability of computers when needed, and the more effective use of technology by those who have a computer.

When the findings were analyzed according to the variable of having fixed internet, it was determined that those with fixed internet showed higher e-learning readiness in the total and sub-dimensions of E-ÖHBÖ except for the self-learning dimension. When the literature was examined, no studies were found according to this variable. It is thought that it is significant that the present study finding is the reason why the readiness level scores of the participants with fixed internet are higher, the fact that the participant with fixed internet has a working area and is away from distracting factors. In addition, it is thought that mobile internet will adversely affect the readiness levels of individuals because they are outdoors and attend classes in areas far from the appropriate online environment.

No significant difference was found when the E-ÖHBÖ scores were examined according to the earthquake experience variable. No studies have been found in the literature in this area. This finding can be interpreted as that the students studying in sports sciences do not affect the e-learning readiness of the Physical Education and Sports School students.

Statistically $p < 0.005$ differed significantly from those of the participants who were connected to the course via computer, mobile phone or both. In other words, it was determined that those who participated by mobile phone had lower average scores compared to students who were connected by computer or both. In a study carried out by Çetin (2021), the relationship between the scale of views on distance education, personal suitability, effectiveness and instructional dimensions, and the Oxford happiness scale and the device used in distance education were examined. It was concluded that it was higher than the students who use tablets.

However, studies conducted in different disciplines, including studies conducted by Kırallı and Alıcı (2016) and Barış (2015), have shown that individuals living in homes with computers have a more positive attitude towards online learning compared to those living in homes without computers. Online education, which is created by bringing together teachers, students and teaching materials from different geographies with the help of technological opportunities, constantly renews itself and uses technological opportunities at the highest level (Al & Mardan, 2004). Computer and internet are among the most valuable contributions of technology to education activities (Tuncer & Taşpınar, 2007). Today, the effectiveness of technology in the field of education is rapidly diversifying and each new technological development contributes to the evolution of education by taking educational practices one step further.

According to the study of Karatepe, et al. (2020), it was seen that pre-service teachers most commonly use mobile phones. The most important communication tool following mobile phones was laptop, while desktop computers and tablets were determined as less preferred cognitive communication tools. The main reason for this situation is that the majority of teacher candidates have smart mobile phones and the portability feature of laptop computers. According to Öztaş and Kılıç's (2017) study, students prefer laptop computers the most while attending synchronous education courses, followed by mobile phones, desktop computers, tablets and other devices, respectively.

When the e-learning readiness of the participants, depending on their internet problem, was examined, it was determined that the participants who did not have internet problems and partially experienced them had higher readiness levels compared to those who had internet problems. These findings are also consistent with Çetin's (2021) study. In Çetin's study, it was concluded that participants who had internet problems had higher scores in personal suitability, effectiveness, instructional dimensions in distance education, Opinions Towards Distance Education Scale total score and Oxford happiness scale total scores.

As another example supporting these results, Barış's (2015) study also showed that participants with an internet connection at home had higher attitudes than those who did not. Considering the impact of the internet today,

the necessity of using online learning methods comes to the fore. According to Akdemir and Kılıç (2020), according to the students' views on the effective use of distance education tools, the efforts of the teachers are not sufficient, the lessons are superficial and there is enough effort to use the system. They state that it does not show (Akdemir and Kılıç, 2020). In the related literature, there are studies that are similar to our results regarding the effectiveness of distance education tools (Erfidan, 2019; Demirci, 2018; Özcan, 2019).

When the mean of E-Learning Readiness point averages depending on the department (teaching, coaching, sports management) of the participants were analyzed in terms of the department variable, no statistically significant difference was found. These results are in agreement with the studies of Çavuşoğlu and Acar (2020), Genç (2020), and Başar et al. (2019), who share a similar trend. In these previous studies, statistically significant differences were found in the scale of views on distance education according to the department variable. However, as a difference corresponding to the current research results, in Çetin's (2021) study, according to the findings of the study, the teaching scores of the Physical Education and Sports Teaching department students in distance education were found to be higher than those of the management department students. In addition, the distance education affinity scores of the students of the Coaching department were determined to be higher than the students of the Physical Education and Sports Teaching, Sports Management and Recreation departments.

SUGGESTIONS

The study of Saribaş and Meydan (2020) on geography students and the findings of Ateş and Altun's (2008) study in different disciplines also reflect the similarities of the attitudes of the online course participants. In conclusion; It was concluded that the effects of having a personal computer, using a fixed internet, participating in online classes from a computer, and e-learning readiness of those who do not have internet connection problems are significant. On the other hand, it has been determined that experiencing natural disasters and the department they are studying do not have a significant effect on students' e-learning readiness. As a result, it can be said that the variables of having a personal computer and a fixed internet line, having a fixed internet line and connecting to the internet have a significant effect on the students' e-learning readiness levels.

ETHICAL TEXT

"This article complies with journal writing rules, publication principles, research and publication ethics, and journal ethics. Responsibility for any violations that may arise regarding the article belongs to the author(s). The ethics committee approval of the article was obtained by the Gümüşhane University / Research and Publication Ethics Committee with the decision dated 05/03/2023 and numbered E-95674917-108.99-168962".

Author(s) Contribution Rate: In this study, the contribution rate of the first author is 50% and the contribution rate of the second author is 50%.

REFERENCES

- Akaslan, D., & Law, E. L. C. (2011). Measuring student e-learning readiness: A case about the subject of electricity in higher education institutions in Turkey. *In Proceedings of the 10th International Conference on Advances in Web Based Learning- ICWL 2011* (pp. 209–218), LNCS, Vol. 7048, Springer, Berlin, Heidelberg.
- Akdemir, A. B. & Kılıç, A. (2020). Yükseköğretim öğrencilerinin uzaktan eğitim uygulamalarına bakışının belirlenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 685-712. DOI: 10.37669/milliegitim.783344.
- Akyüz, H. İ., & Numanoğlu, G. (2020). Üniversite Öğrencilerinin e-öğrenme Ortamlarına İlişkin Hazırbulunuşluk ve Beklentileri (Kastamonu Üniversitesi Örneği). *Online Journal of Mathematics, Science and Technology Education (OJOMSTE)*, 1(1), 1– 16.
- Al, U. & Mardan, R. O. (2004). Web tabanlı uzaktan eğitim sistemleri: sahip olması gereken özellikler ve standartlar. *Bilgi Dünyası*, 5(2), 259-271. <http://bby.hacettepe.edu.tr/yayinlar/259-271.pdf>.
- Ateş, A. & Altun, E. (2008). Bilgisayar öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 125-145. <http://static.dergipark.org.tr/article-download/imported/5000078576/5000072797.pdf>.
- Aydın, B. (2002). *Gelişim ve öğrenme psikolojisi*. (Ed. B. Yeşilyaprak) Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Barış, M. (2015). Üniversite öğrencilerinin uzaktan öğretime yönelik tutumlarının incelenmesi: Namık Kemal Üniversitesi örneği. *Sakarya University Journal of Education*, 5(2), 36-46. <https://doi.org/10.19126/suje.38758>.
- Başar, M., Arslan, S., Günsel, E. & Akpınar, M. (2019). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısı. *Journal of Multidisciplinary Studies in Education*, 3(2), 14-22.
- Çavuşoğlu, G., & Kürşat, A. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşleri İle Yaşam Boyu Öğrenme Düzeyleri Arasındaki İlişki. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11(3), 207-220.
- Çetin, İ. (2021). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin İnternet Temelli Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşlerinin Mutluluk Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Spor Yönetim Bilimleri Yüksek Lisans Programı.
- Demir, Ö., & Yurdugül, H. (2015). The Exploration of models regarding e-learning readiness: Reference model suggestions. *International Journal of Progressive Education*, 11(1).
- Demirci, M (2018). "Uzaktan Eğitimde Öğrenme Stillerine Dayalı Akademik Destek Hizmetlerinin Pedagojik Formasyon Öğrencilerinin Başarısına Etkisi", Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Sakarya.
- Demirel, Ö. (2012). *Eğitim Sözlüğü* (5. Basım). Ankara: Pegem Akademi.
- Dray, B. J., Lowenthal, P. R., Miskiewicz, M. J., Ruiz-Primo, M. A., & Marczyński, K. (2011). Developing an instrument to assess student readiness for online learning: A validation study. *Distance Education*, 32(1), 29-47.

- Erfidan, A. (2019). "Derslerin Uzaktan Eğitim Yoluyla Verilmesiyle İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri: Balıkesir Üniversitesi Örneği", Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Balıkesir.
- Genç, E. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Değişime Direnç Düzeylerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarına Etkisi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(5), 3774-3801.
- Hung, M. L., Chou, C., Chen, C. H., & Own, Z. Y. (2010). Learner readiness for online learning: scale development and student perceptions. *Computers & Education*, 55(3), 1080–1090. doi:10.1016/j.compedu.2010.05.004.
- İşman, Aytekin (2011). *Uzaktan Eğitim*, Ankara: Pegem Akademi.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi* (24. Baskı). Nobel Yayıncılık. Ankara.
- Karatepe, F., Küçükgençay, N. & Peker, B. (2020). Öğretmen adayları senkronuzaktan eğitime nasıl bakıyor? Bir anket çalışması. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(53), 1262-1274.
- Kaya, A. (2017). *Eğitim psikolojisi*. (Geliştirilmiş 10. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kıralı, F.N. & Alcı, B. (2016). Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim algısına ilişkin görüşleri. *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 30, 55-83. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/319483>
- Moftakhari, M. M. (2013). Evaluating E-learning readiness of faculty of letters of Hacettepe (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Oliver, R. G. (2001). Assuring the quality of online learning in Australian higher education. *Proceedings of 2000 Moving Online Conference* (pp. 222-231). Gold Coast, QLD, Norsesearch Reprographics.
- Özcan, S. (2019). "Uzaktan Eğitim Veren Kurumlarda Öğretim Elemanlarının Çevrimiçi Öğretime Bağlılığının İncelenmesi" Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış doktora tezi), Ankara.
- Öztaş, S. & Kılıç, B. (2017). Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersi'nin Uzaktan Eğitim Şeklinde Verilmesinin Üniversite Öğrencilerinin Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi (Kırklareli Üniversitesi Örneği). *Turkish History Education Journal*, 6(2), 268-293.
- Sarıbaş, M. & Meydan, A. (2020). Coğrafya bölümü öğrencilerinin çevrimiçi öğrenmeye karşı tutumları. *Türk Coğrafya Dergisi*, COVID-19 ÖZEL SAYISI , 95-106 . DOI: 10.17211/tcd.811297.
- Schifter, C. (2002). Perception differences about participating in distance education. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 5(1), 1-14.
- Senemoğlu, N. (2013). *Gelişim, öğrenme ve öğretim kuramdan uygulamaya*. (23. Baskı). Ankara: Yargı Yayınevi.
- Sever, M. O., & Zambak, Ö. (2021). Evaluation of the Super League Team's Competition Analysis before and after the COVID-19 Outbreak Is Given. *Journal of Educational Issues*, 7(1), 45-55.
- Somoğlu, M.B. (2021). Spor bilimleri. İçinde Z. F. Dinç (Ed.). *Covid-19 Süresince Obezite Problemleri ve Spor* (ss. 231-248). Ankara: Akademisyen Kitabevi A. Ş.
- Tabachnick and Fidell, (2013). B.G. Using *Multivariate Statistics* (sixth ed.) Pearson, Boston

- Tuncer, M. ve Taşpınar, M. (2007). Sanal ortamda eğitim ve öğretimin geleceği ve olası sorunlar. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(20), 112-133. <https://kutuphane.dogus.edu.tr/mvt/pdf.php>.
- Türker, Ü. (2022). Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının SARS-CoV-2 Pandemisinde ve Sonrasında Akademik Motivasyonlarının Karşılaştırılması. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6. Akademik Spor Araştırmaları Kongresi Özel Sayısı, 429-443 . DOI: 10.38021/asbid.1205490
- Ülgen, G. (1997). *Eğitim psikolojisi*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Yenilmez K., Balbağ M. Z., Turgut M. (2017). Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 91- 107.
- Yurdugül, H. & Alsancak-Sırakaya, D. (2013). Çevrimiçi öğrenmeye hazır bulunuşluk ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 391-406.
- Yurdugül, H., & Demir, Ö. (2017). Öğretmen yetiştiren lisans programlarındaki öğretmen adaylarının e-öğrenmeye hazır bulunuşluklarının incelenmesi: Hacettepe üniversitesi örneği.
- Zambak, Ö., (2022). Spor Bilimlerinde Araştırma Ve Değerlendirmeler İçinde M.Ö. Şerkeroğlu., & A . Çeviker (Ed). *Spor Alanında Paradigma* (152-173) Ankara, Detay Yayıncılık.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN E-ÖĞRENMEYE HAZIR BULUNUŞLUKLARININ İNCELENMESİ

öz

E-öğrenmeye hazır bulunuşluk, e-öğrenmeyi doğrudan etkileyen ve katılımcının başarısında önemli bir değişkendir. Bu araştırmada 2023 yılında Kahramanmaraş ve Hatay merkezli depremler sonrası Türkiye’de öğretim faaliyetlerinin çevrimiçi ortamda yürütülmesinden kaynaklı olarak spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin e-öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluklarının farklı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. İlişkisel tarama modeli ile desenlenen çalışmada, araştırma grubu kolay örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Bu doğrultuda, Gümüşhane Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda ve 2022-2023 akademik yılı bahar döneminde öğrenime devam eden 97’si kadın (%45,3), 117’si erkek (%54,7) toplam 214 lisans öğrencisi çalışmanın araştırma grubunu oluşturmaktadır. Araştırmada Demir ve Yurdugül (2015) tarafından geliştirilen 33 madde ve 5 alt boyuttan oluşan “E-Öğrenmeye Hazır Bulunuşluk Ölçeği (E-ÖHBÖ); kullanılmıştır. Katılımcılardan elde edilen verilerin çarpıklık ve basıklık değerlerinin normallik sonuçlarına göre sınamalarda ikili bağımsız gruplar için t-Testi ve çoklu karşılaştırmalar için ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre katılımcıların ortalamasının üzerinde (4,58) e-öğrenme hazır bulunuşluğa sahip olduğu görüldü. Bağımsız değişkenlerden elde edilen sonuçlar incelendiğine, cinsiyet, kişisel bilgisayara sahip olma, sabit internet kullanımı, bilgisayar veya cep telefonundan çevrimiçi derse katılım, internet sorunu yaşama değişkenlerinde istatistiksel anlamlı farklılık ($p < ,05$) tespit edilirken; doğal afete maruz kalma ve öğrenim gördüğü akademik birim değişkeni açısından anlamlı fark ($p > ,05$) görülmedi. Sonuç olarak şahsi bir bilgisayarı bulunma, sabit internet hattına sahip olma ve internete bağlanma problemi değişkenlerinin öğrencilerin e-öğrenme hazır bulunuşluk düzeylerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Anahtar kelime1, anahtar kelime 2, anahtar kelime 3.

GİRİŞ

Türkiye'de 11 farklı ilde meydana gelen deprem sonrasında Örgün Öğretime ara verilmiştir. Bu durum, 11 ilde yaşayan fakat eğitimlerini farklı illerde sürdüren öğrenciler için de büyük bir soruna dönüştü. YÖK almış olduğu kararlar doğrultusunda Eğitim Öğretim faaliyetlerine çevrimiçi uzaktan devam edilmiştir. Böylelikle e-öğrenme kavramları ve uygulamaları tekrar önem kazandı.

SARS-CoV-2 pandemi döneminde hayatın içerisindeki sosyal yaşantımızın büyük bölümünde gerçekleşen kısıtlama ve karantina süreçlerinin gerçekleşmesi küresel manada hayatı olumsuz yönde etkilemiştir (Somoğlu, 2021; Sever ve Zambak, 2021). Eğitim süreçlerinde ortaya çıkan zorlukların üstesinden gelmek için uzaktan eğitim, hem bir çıkış yolu olarak görülmekte hem de 21. yüzyıl yaşam boyu öğrenme ilkelerinin temel bir bileşeni haline gelmektedir. Bu dönemde İköğretimden yüksek öğretime kadar tüm eğitim kurumları, e-öğrenme kavramlarını ve uygulamalarını hızla benimsemek durumunda kalmıştır. Bu durum öğrenme ve öğretme alanlarında büyük değişikliklere neden olmaktadır. Geçmişe kadar birçok üniversite sınıf içi çevrimiçi kurslar sunarken, günümüzde ise tüm eğitim kurumları eğitim-öğretim faaliyetlerini internet tabanlı uzaktan eğitim teknolojilerine dayalı olarak gerçekleştirmek durumunda kalmıştır (Akyüz ve Numanoğlu 2020).

Demirel (2012), uzaktan öğretimi; sınırlamaların ve kısıtlamaların mevcut olduğu durumlarda, eğitim etkinliklerinin planlayıcılar, uygulayıcılar ve öğrenciler arasındaki iletişim ve etkileşimin, özel olarak hazırlanmış öğretim birimleri ve çeşitli ortamlar aracılığıyla belirli bir merkezden sağlandığı bir öğretim yöntemi olarak tanımlamaktadır. Uzaktan eğitim, öğretmen ve öğrencinin fiziksel olarak aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmadan öğretim ve öğrenme etkinliklerinin düzenlendiği bir yöntemdir. Elektronik posta, bilgisayar destekli konferanslar ve internet gibi çoklu ortam sunum sistemleri, uzaktan eğitimde kullanılan araçlardandır. Bu araçlar ve sunum sistemleri sayesinde öğretmenler, öğrencilere yönlendirici bilgiler sunabilirken, öğrenciler ise öğretmenlere ve diğer öğrencilere sorular sorabilir ve cevaplar verebilirler (Kaya, 2002).

İletişim teknolojilerinin küresel ölçekte yaygınlaşması, küresel eğitim sistemini şekillendirmiştir. İnternet, fiber optik altyapı, bilgisayar teknolojileri, televizyon ve diğer bilişim sistemlerindeki hızlı ve etkileyici ilerlemeler, eğitim alanında yeni yaklaşımların ortaya çıkmasına olanak tanımıştır (İşman, Aytekin, 2011).

E-öğrenme, modern eğitim anlayışının içinde giderek daha fazla yer edinmektedir. Ancak bu yayılma süreci, birçok paydaşın aynı anda karşılaştığı zorluklarla başa çıkmayı gerektirmektedir. Bu bağlamda, e-öğrenme ile en çok zorluk yaşayan ve bu yüzden destek ihtiyacı duyan paydaşlardan biri üniversite öğrencileridir. Bu gereksinim duyulan destek, birçok yönü bulunmakla birlikte, sorunları önceden görmek ve bu sorunlara yönelik önleyici tedbirler almak adına öne çıkan bir ihtiyaca işaret etmektedir: Üniversite öğrencilerinin e-öğrenmeye hazır olma seviyelerindeki eksikliklerdir (Yurduğül ve Demir 2017).

Hazırbulunuşluk, öğrenebilme yetisi için gereken temel davranışların edinilmiş olması anlamına gelir (Ülgen, 1997). Yeni bir öğrenme-öğretme sürecinde, bireyin sahip olduğu özelliklerin tamamını ifade eden bir kavram

olarak da kullanılmaktadır (Aydın, 2002). Genel bir bakışla ifade edecek olursak, herhangi bir etkinliği gerçekleştirebilmek için bilişsel, duyuşsal, sosyal ve psikomotor açılardan hazır olma durumunu ifade eder (Kaya, 2017). Hazırbulunuşluk, bireyin belirli bir beceriyi gerçekleştirebilmesi için önce belirli bir olgunlaşma seviyesine ulaşmasını, ardından da o beceriye yönelik gereken ön koşul öğrenmelerini, ilgi ve tutumlarını, yeteneklerini içerir (Gibson ve Vinegradoff, 1986; akt. Senemoğlu, 2013; Zambak, 2022). E-öğrenmede yaşanan başarısızlık, memnuniyetsizlik ve/veya düşük katılımın en büyük nedenlerinden biri, öğrenenlerin e-öğrenmeye hazır olmaması olabilir (Dray, ve ark, 2011). E-öğrenmeye hazır bulunuşluk basitçe, bir bireyin veya kurumun e-öğrenme deneyimini en etkili şekilde yaşayabilmesi için gerekli ön bilgi ve becerilere, duyuşsal özelliklere (tutum, motivasyon gibi) sahip olma düzeyini ifade eder (Akaslan ve Law, 2011; Hung, ve ark, 2010; Moftakhari, 2013).

Alanyazında öğrencilerin e-öğrenmeye hazır bulunuşluk düzeyinin ölçülmesi yönünde yapılan çalışmalar bulunmaktadır (Hung ve ark, 2010; Oliver, 2001; Moftakhari, 2013; Yurdugül ve Alsancak-Sırakaya, 2013). Literatürdeki bu çalışmalara rağmen Spor Bilimleri alanında öğrencilerin e-öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluğunun incelendiği bir çalışmaya literatürde rastlanılmamıştır. Bu bağlamda spor bilimleri alanında yapılacak bu çalışmalar, özellikle dünyada yaşanan SARS-CoV-2 pandemisi ve doğal afetler nedeniyle çevrimiçi öğretim yöntemlerine geçilmesi nedeniyle öğrencilerin e-öğrenmeye yönelik hazırbulunuşluklarını belirlemek önem arz etmektedir. Bu amaçla Spor Bilimleri alanında farklı bölümlerde eğitimlerine devam eden öğrencilerin e-öğrenmeye yönelik hazırbulunuşluklarının belirlenmesi ve ilişkili değişkenler açısından incelenmesi araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, mevcut durumu betimlemede kullanılan bir yaklaşımdır ve katılımcıların bulunduğu koşulları tanımlamak amacıyla tercih edilir (Karasar, 2012). Araştırma amacına uygun olarak, bu yaklaşım benimsenmiş ve seçilen örneklem üzerinde nicel betimlemeyi gerçekleştirmek için "ilişkisel tarama modeli" kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu Gümüşhane Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'ndaki 97'si Kadın, 117'si erkek olmak üzere toplam 214 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem seçimi rastgele örnek yöntemi ile belirlenmiştir

Veri Toplama Araçları

Araştırmaya katılan Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencileri ile ilgili bazı bilgileri edinebilmek için Kişisel Bilgi Formu, Üniversite Öğrencilerinin E-Öğrenmeye Hazır Bulunuşluğunu belirlemek için Demir ve Yurdugül (2015) tarafından geliştirilen Üniversite Öğrencilerinin E-Öğrenmeye Hazır Bulunuşluğu Ölçeği kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu; Öğrencilerin cinsiyet, bölüm, uzaktan eğitim derslerine katılım araçları, kişisel bilgisayarlar varlığı, sabit internetinin varlığı, derse katılım sırasında internet sorunu, depremi yaşadığı ve şu an da deprem bölgesinde olup olmadığı sorularından oluşmuştur.

E-Öğrenmeye Hazır Bulunuşluk Ölçeği (E-ÖHBÖ); Demir ve Yurdugül (2015) tarafından geliştirilmiştir. Ölçme aracı, Bilgisayar Öz-Yeterliliği (5 madde), İnternet Öz-Yeterliliği (9 madde), Kendi Kendine Öğrenme (8 madde), Öğrenen Kontrolü (4 madde), E-Öğrenmeye Yönelik Motivasyon (7 madde) olmak üzere 5 alt boyutlu ve 33 maddeden oluşmaktadır. Ölçek 7'li Likert tipindedir. 1 (bana hiç uygun değil) ile 7 (bana tamamen uygun) arasındadır.

Verilerin Analizi

Çalışmada verilerin analizinde spss 25 paket programı kullanılmıştır. Verilerin dağılımına ilişkin normallik sınaması yapılmıştır. Normallik varsayımı için basıklık ve çarpıklık değerleri kriter olarak alınmıştır. Verilerin analizinde bağımsız gruplar için T testi, One way anova ve korelasyon testleri uygulanmıştır.

Araştırmanın Etik Yönü

“Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin E-Öğrenmeye Hazır Bulunuşluklarının İncelenmesi” araştırmak amacıyla yapılan bu araştırma için Gümüşhane Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan, E-95674917-108.99-168962 sayılı ve 05/03/2023 tarihli onay alınmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların Tanımlayıcı Bilgileri

Değişkenler		n	%
Cinsiyet	Kadın	97	45.3
	Erkek	117	54.7
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	79	36.9
	Antrenörlük Eğitimi	59	27.6
	Spor Yöneticiliği	76	35.5
Derse hangi Cihazla Katılıyorsunuz?	Cep telefonu	171	79.9
	Bilgisayar	20	9.3
	Her ikisi de	23	10.7
Kişisel bilgisayarınız var mı?	Evet	70	32.7
	Hayır	144	67.3
Bulduğunuz yerde sabit internet var mı?	Evet	112	52.3
	Hayır	102	47.7
Derse katılırken internet sorunu yaşıyor musunuz?	Evet	104	48.6
	Hayır	54	25.2
	Kismen	56	26.2
6 Şubattaki depremi sizde yaşadınız mı?	Evet	101	47.2
	Hayır	113	52.8
Şu anda Deprem bölgesinde mi ikamet ediyorsunuz?	Evet	75	35.0
	Hayır	139	65.0

Tablo 1 incelediğinde katılımcıların %45.3'ü kadın, %54.7'si erkek ve büyük bir çoğunluğunun kişisel bilgisayarı olmayan (%67.3) öğrenciler olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu derse depresyon bölgesinden katılan (%65.0) ve internet bağlantı sorunu yaşayan öğrenci (%48.6) ya da kısmen sorun yaşayan (%26.2) öğrenciler olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Normallik Testi

Ölçek	\bar{x}	Skewness	Kurtosis
Bilgisayar Öz-Yeterliği	4.07	0.107	-0.983
İnternet Öz-Yeterliği	4.89	-0.442	-0.726
Kendi Kendine Öğrenme	5.03	-0.549	-0.413
Öğrenen Kontrolü	4.99	-0.463	-0.628
E-öğrenmeye Yönelik Motivasyon	3.80	0.099	-1.135
E-ÖHBÖ	4.58	-0.276	-0.428

Verilerin normallik dağılımına Kurtosis-Skewness testiyle bakılmıştır. Tablo 2'de görüldüğü üzere "E-öğrenmeye Hazır Bulunuşluğu" ölçeğinden elde edilen verilerin çarpıklık değeri -0.276 ve basıklık değeri -0.428 olarak bulunmuştur. Verilerin normallik dağılımına Kurtosis-Skewness testi kullanılmıştır. Ölçeklerin basıklık ve çarpıklık değerlerinin +1.5 ile -1.5 aralığında olması sebebiyle ölçeklerden elde edilen verilerin normal dağılım gösterdiği kabul edilmektedir (Tabachnick and Fidell, 2013). Aritmetik ortalamalar incelendiğinde ortalamaların üzerinde katılımcıların e-öğrenme hazır bulunuşluğu sergilediği ve en yüksek e-öğrenme kendi kendine öğrenme boyutunda ($\bar{x} = 5.03$) iken en düşük ise e-öğrenmeye yönelik motivasyon ($\bar{x} = 3.80$) boyutundadır.

Tablo 3. Öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre E-ÖHBÖ ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması

Ölçek	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	p
Bilgisayar Öz-Yeterliği	Kadın	97	3.94	1.73	-1.001	0,32
	Erkek	117	4.18	1.76		
İnternet Öz-Yeterliği	Kadın	97	4.71	1.68	-1.465	0,14
	Erkek	117	5.04	1.56		
Kendi Kendine Öğrenme	Kadın	97	4.99	1.53	-0.380	0.70
	Erkek	117	5.07	1.34		
Öğrenen Kontrolü	Kadın	97	4.91	1.74	-0.640	0.52
	Erkek	117	5.05	1.42		
E-öğrenmeye Yönelik Motivasyon	Kadın	97	3.46	1.79	-2.350	0.02*
	Erkek	117	4.08	2.04		
E-ÖHBÖ Toplam	Kadın	97	4.42	1.39	-1.609	0.11
	Erkek	117	4.72	1.25		

Katılımcıların "cinsiyet" değişkenine t-testi bulgularına göre; E-ÖHBÖ toplam [$t_{(\dots)} = -1.609$, $p > 0.05$], Bilgisayar Öz-Yeterliği [$t = -1.001$, $p > 0.05$], İnternet Öz-Yeterliği [$t = -1.465$, $p > 0.05$], Kendi Kendine Öğrenme [$t = -0.380$, $p > 0.05$] ve Öğrenen Kontrolü boyutlarında [$t = -0.640$, $p > 0.05$] cinsiyete bağlı değişmezken, E-öğrenmeye Yönelik Motivasyon düzeyleri ise [$t = -2.350$, $p < 0.05$] cinsiyete bağlı anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Test sonuçlarına göre

erkek katılımcıların E-öğrenmeye Yönelik Motivasyon puanları ($\bar{x}=4,08$) kadın katılımcılara göre ($\bar{x}=3,46$) daha yüksektir (Tablo 3).

Tablo 4. Öğrencilerin kişisel bilgisayar olma durumuna göre E-ÖHBÖ ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması

Ölçek	Bilgisayar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Bilgisayar Öz-Yeterliği	Evet	70	4.99	1.62548	5.708	0.00**
	Hayır	144	3.63	1.63886		
İnternet Öz-Yeterliği	Evet	70	5.44	1.49622	3.579	0.00**
	Hayır	144	4.62	1.61740		
Kendi Kendine Öğrenme	Evet	70	5.39	1.25862	2.538	0.01*
	Hayır	144	4.86	1.47968		
Öğrenen Kontrolü	Evet	70	5.47	1.46698	3.159	0.00**
	Hayır	144	4.76	1.57516		
E-öğrenmeye Yönelik Motivasyon	Evet	70	4.21	1.90483	2.180	0.03*
	Hayır	144	3.60	1.95082		
E-ÖHBÖ Toplam	Evet	70	5.10	1.24949	4.144	0.00**
	Hayır	144	4.33	1.29605		

**p<0,01, *p<0,05

Katılımcıların “kişisel bilgisayara sahip olma” değişkenine göre t-testi bulguları; E-ÖHBÖ toplam [t=4.144, p<0.01], Bilgisayar Öz-Yeterliği [t=5.708, p<0.01], İnternet Öz-Yeterliği [t=3.579, p<0.01], Kendi Kendine Öğrenme [t=2,538, p<0.05], Öğrenen Kontrolü [t=3.159, p<0.01] ve E-öğrenmeye Yönelik Motivasyon boyutlarında [t=2,180, p<0.05] evinde kişisel bilgisayara sahip katılımcıların, evinde kişisel bilgisayara sahip olmayanlardan istatistiksel olarak olamayanlardan daha yüksek ve anlamlı e-öğrenme hazırbulunuşluğu sergilemişlerdir (Tablo 4).

Tablo 5. Katılımcıların sabit internet olması durumuna göre E-ÖHBÖ ve alt boyut puanlarının karşılaştırılması

Ölçek	İnternet	N	\bar{X}	Ss	t	p
Bilgisayar Öz-Yeterliği	Evet	112	4.57	1.68	4.570	0.00**
	Hayır	102	3.53	1.65		
İnternet Öz-Yeterliği	Evet	112	5.15	1.49	2.490	0.01*
	Hayır	102	4.60	1.71		
Kendi Kendine Öğrenme	Evet	112	5.15	1.33	1.200	0.23
	Hayır	102	4.91	1.52		
Öğrenen Kontrolü	Evet	112	5.28	1.47	2.834	0.00**
	Hayır	102	4.68	1.62		
E-öğrenmeye Yönelik Motivasyon	Evet	112	4.23	1.86	3.487	0.00**
	Hayır	102	3.32	1.94		
E-ÖHBÖ	Evet	112	4.88	1.27	3.558	0.00**
	Hayır	102	4.25	1.31		

**p<0,01, *p<0,05

Katılımcıların “sabit internete sahip olma” değişkenine göre t-testi bulguları; E-ÖHBÖ toplam [t=3.558, p<0.01], Bilgisayar Öz-Yeterliği [t=4.570, p<0.01], İnternet Öz-Yeterliği [t=2.490, p<0.05], Öğrenen Kontrolü [t=2.834, p<0.01] ve E-öğrenmeye Yönelik Motivasyon boyutlarında [t=3.487, p<0.05] sabit internet hattına sahip katılımcıların, sabit internet hattına sahip olmayan katılımcılardan pozitif yönde anlamlı e-öğrenme hazırbulunuşluğu göstermişlerdir (Tablo 5). Kendi Kendine Öğrenme boyutunda ise [t=1.200, p>0.05] sabit internete sahip olma değişkenine bağlı olarak anlamlı farklılık göstermemiştir (Tablo 5).

Tablo 6. Öğrencilerin depremi yaşama ve deprem bölgesinde ikamet etme durumlarına göre E-ÖHBÖ puan ortalamasının karşılaştırılması

Ölçek	Bilgisayar	N	\bar{X}	Ss	t	p
Depremi yaşadınız mı?	Evet	101	4.55	1.28351	-0.376	0.707
	Hayır	113	4.61	1.37295		
Şu an deprem bölgesinde ikamet etme	Evet	75	4.51	1.27398	-0.557	0.578
	Hayır	139	4.62	1.36056		

*p<0,01, *p<0,05

Öğrencilerin deprem anını yaşama durumları ve halen deprem bölgesinde ikamet etme durumları açısından E-ÖHBÖ toplam puan ortalamasına anlamlı bir fark tespit edilmemiştir (p>0.05).

Tablo 7. Öğrencilerin ders katılımında cihaz kullanımı, internet sorunu ve okudukları bölüm değişkenine göre E-ÖHBÖ toplam puan ortalamasının karşılaştırılması

Değişkenler	n	\bar{X}	SS	f	p	Farklılık	
Derse katılım Hangi Cihaz	a) Cep telefonu	171	4.37	1.29395	12.606	0.000*	a<b ve c
	b) Bilgisayar	20	5.40	1.09066			
	c) Her ikisi de	23	5.49	1.14276			
İnternet Sorunu	a) Evet	104	4.03	1.30206	23.674	0.000*	a<b ve c
	b) Hayır	54	5.35	1.26852			
	c) Kısmen	56	4.87	.92711			
Bölüm	Öğretmenlik	79	4.68	1.29334	0.356	0.701	-
	Antrenörlük	59	4.57	1.30383			
	Spor Yöneticiliği	76	4.50	1.39414			

**p<0,01, *p<0,05

Öğrencilerin E-öğrenmeye Hazır Bulunuşluğu puan ortalamasının Bölüm, derse katılıma hangi cihazla ve derse katılırken internet sorunu yaşamaları açısından incelemek amacıyla tek yönlü Anova analizi uygulanmış, sonuçlar Tablo 7’de gösterilmiştir. Varyans homojenliğinin sağlanıyor olması ve grup sayıları dikkate alınarak farkın kaynağını incelemek amacıyla Tukey HSD testi yapılmıştır. E-öğrenmeye Hazır Bulunuşluğu puan ortalamasının cihaz açısından anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır ($F_{(2,211)}=12,606$; $p=0,000<0.001$). Cep telefonu ($\bar{X}=4.37$) ile katılanların bilgisayar ($\bar{X}=5.40$) ve her ikisi ($\bar{X}=5.49$) ile katılan öğrencilerin ortalamasından düşüş olduğu tespit edilmiştir.

E-öğrenmeye Hazır Bulunuşluğu puan ortalamasının derse girerken internet sorunu açısından bakıldığında anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır ($F_{(2,211)}=23.674$; $p=0,000<0.001$). İnternet sorunu yaşayanların ($\bar{X}=4.03$) ortalaması, yaşamayan ($\bar{X}=5.35$) ve kısmen yaşayanların ($\bar{X}=4.87$) ortalamasından düşük çıkmıştır. E-öğrenmeye Hazır Bulunuşluğu puan ortalamasının Bölüm değişkeni açısından bakıldığında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($F_{(2,211)}=0.356$; $p=0.701>0.05$).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Çalışmamızın test sonuçlarına göre erkek katılımcıların E-öğrenmeye Yönelik Motivasyon puanları ($\bar{x}=4,08$) kadın katılımcılara göre ($\bar{x}=3,46$) daha yüksektir. Diğer boyutlarda anlamlı farklılık bulunamamıştır. Mevcut araştırma sonucunun erkeklerin lehine olmasının sebebi erkek bireylerin teknoloji kullarımlarına daha yatkın olması ve teknoloji kullanımına ilgili olmasından kaynaklanabilir. Literetür bakıldığında mevcut araştırma sonuçları ile benzerlik göstren Yenilmez ve ark. (2017) araştırmasında, öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumları çeşitli değişkenler açısından incelenmiş ve bu çalışmada, uzaktan eğitime yönelik tutumların erkek öğretmen adaylarında kadın öğretmen adaylarına göre daha olumlu olduğu bulunmuştur. Genç (2020) ise yaptığı çalışmada, erkek öğrencilerin uzaktan eğitime daha yatkın olduklarını tespit etmiştir. Ayrıca, Başar ve arkadaşlarının (2019) araştırmasında yer alan sonuçlara göre, katılan erkek öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısının kadın öğretmen adaylarına kıyasla daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar, araştırmamızın bulgularıyla paralellik göstermektedir. Ancak, Çavuşoğlu ve Acar (2020), Schifter (2002) çalışmasında, öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin kadın öğrencilerde daha olumlu olduğunu ve e-öğrenme hazır bulunuşluk ortalamalarının erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Türker'in (2022) yaptığı araştırma ise Beden Eğitimi Öğretmeni adayları üzerinde yaptığı çalışmada kadın öğretmen adaylarının erkeklere göre COVID-19 pandemisinde akademik motivasyonlarının daha yüksek olduğunu göstermiştir, bu da literatürdeki bu bulguları destekler niteliktedir. Literatürde e-öğrenmeye yönelik hazır bulunuşluk düzeyleri konusunda farklı sonuçlara ulaşılmasının sebebi olarak deprem gibi doğal afetlerin belirli bölgeleri etkileyebilmesi, fakat SARS-CoV-2 pandemisinin küresel bir salgın hastalık olması da düşünülebilir.

Kişisel bilgisayara sahip olma değişkenine göre incelendiğinde E-ÖHBÖ toplam ve alt boyutlarında kişisel bilgisayara sahip olan katılımcıların daha yüksek e-öğrenme hazırbulunuşluğu sergilediği tespit edilmiştir. Bu bulgunun anlamlı olması bilgisayara sahip katılımcıların bilgisayar yatkınlığının yüksek olması, ihtiyaç duyulduğunda bilgisayar ulaşılabilmesi ve bilgisayara sahip olanların teknolojiyi daha etkin kullanması gibi nedenlerden anlamlı bir ilişki gösterdiği söylenebilir.

Sabit internete sahip olma değişkenine göre bulgular incelendiğinde, kendi kendine öğrenme boyutu hariç E-ÖHBÖ toplam ve alt boyutlarında sabit internete sahip olanların daha yüksek e-öğrenme hazırbulunuşluğu gösterdiği saptanmıştır. Literatür incelendiğinde bu değişkene göre çalışmalara rastlanılmamıştır. Mevcut çalışma bulgusunun sabit internete sahip katılımcıların hazırbulunuşluk seviyesi skorlarının daha yüksek olmasının nedeninin daha yüksek çıkmasının sebebi, sabit internete sahip olan katılımcının bir çalışma alanının bulunması,

dikkatini dağıtacak etkenlerden uzak olmasının anlamlı çıkmasının manidar olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, taşınabilir internetlerde bireylerin dış ortamlarda olması, derslere uygun çevirim içi ortamdaki uzak alanlarda girmesi sebebiyle hazırbulunuşluk düzeylerinde olumsuz etkileyeceği düşünülmektedir.

Deprem yaşama değişkenine göre E-ÖHBÖ puanları incelendiğinde anlamlı fark tespit edilmemiştir. Bu alanda alanyazında yapılmış çalışmalara rastlanılmamıştır. Bu bulgu spor bilimlerinde eğitim gören öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin e-öğrenmeye hazır bulunuşluklarını etkilemediği şeklinde yorumlanabilir.

Bilgisayar, cep telefonu veya her ikisi aracılığıyla derse bağlanan katılımcıların E-ÖHBÖ (Eğitimde Öğrenci Bilgi Sistemi) durumları, bilgisayar ve her ikisini kullanan katılımcıların sadece cep telefonu ile bağlanarlardan İstatistiksel olarak $p < 0,005$ anlamlı bir şekilde farklılık göstermiştir. Başka bir ifadeyle, cep telefonu ile katılanların, bilgisayar veya her ikisi ile bağlanan öğrencilere kıyasla daha düşük ortalama skorlar elde ettiği tespit edilmiştir. Çetin (2021) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada, uzaktan eğitime yönelik görüşler ölçeği, kişisel uygunluk, etkililik ve öğreticilik boyutları ile Oxford mutluluk ölçeği ile uzaktan eğitimde kullanılan cihaz değişkeni arasında bir ilişki incelenmiş ve bu çalışmada, Masaüstü ve dizüstü bilgisayar kullanan öğrencilerin puanlarının akıllı telefon veya tablet kullanan öğrencilere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ancak, farklı disiplinlerde yapılan çalışmalar, Kırallı ve Alıcı (2016) ile Barış (2015) tarafından gerçekleştirilen çalışmalar da dahil olmak üzere, bilgisayarın bulunduğu evlerde yaşayan bireylerin, bilgisayarın olmadığı evlerde yaşayanlara kıyasla çevrimiçi öğrenmeye daha olumlu bir tutum sergilediklerini göstermiştir. Farklı coğrafyalardaki öğretmenler, öğrenciler ve öğretim materyalleri, teknolojik imkanların yardımıyla bir araya getirilerek oluşturulan çevrimiçi eğitim, sürekli olarak kendini yenilemekte ve teknolojik olanakları en üst düzeyde kullanmaktadır (Al ve Mardan, 2004). Teknolojinin eğitim öğretim faaliyetlerine sunduğu en değerli katkılar arasında bilgisayar ve internet yer almaktadır (Tuncer ve Taşpınar, 2007). Günümüzde, teknolojinin eğitim alanındaki etkinliği hızla çeşitlenmekte ve her yeni teknolojik gelişme, eğitim uygulamalarını bir adım öteye taşıyarak eğitimin evrimine katkıda bulunmaktadır.

Karatepe, ve ark (2020), çalışmasına göre öğretmen adaylarının en yaygın olarak cep telefonlarını kullandıkları görülmüştür. Cep telefonlarını takip eden en önemli iletişim aracı dizüstü bilgisayar olmuş, masaüstü bilgisayarlar ve tabletler ise daha az tercih edilen bilişsel iletişim araçları olarak belirlenmiştir. Bu durumun temel nedeni, öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun akıllı cep telefonlarına sahip olmaları ve dizüstü bilgisayarların sağladığı taşınabilirlik özelliğidir. Öztaş ve Kılıç'ın (2017) çalışmasına göre ise öğrenciler, senkron eğitim derslerine katılırken en fazla dizüstü bilgisayarları tercih etmekte, bunu sırasıyla cep telefonları, masaüstü bilgisayarlar, tabletler ve diğer cihazlar izlemektedir.

İnternet sorunu yaşama durumuna bağlı olarak, katılımcıların e-öğrenme hazırbulunuşlukları incelendiğinde, internet sorunu yaşamayan ve kısmen yaşayan katılımcıların, internet sorunu yaşayanlara kıyasla daha yüksek hazırbulunuşluk seviyelerine sahip oldukları belirlenmiştir. Bu bulgular, Çetin'in (2021) çalışmasıyla da uyum

göstermektedir. Çetin'in çalışmasında, uzaktan eğitimde kişisel uygunluk, etkililik, öğreticilik boyutları, Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşler Ölçeği toplam puanı ve Oxford mutluluk ölçeği toplam puanlarında internet sorunu yaşayan katılımcıların daha yüksek puanlara sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Bu sonuçları destekleyen bir diğer örnek olarak, Barış'ın (2015) çalışması da evinde internet bağlantısı olan katılımcıların, olmayanlara kıyasla daha yüksek tutumlara sahip olduğunu göstermiştir. Günümüzde internetin etkisi göz önüne alındığında, çevrimiçi öğrenme yöntemlerinin etkin bir şekilde kullanılmasının gerekliliği ön plana çıkmaktadır. Akdemir ve Kılıç (2020)'a göre uzaktan öğretim araçlarının etkili kullanımı konusunda öğrenci görüşlerine göre öğretmenlerin gayreti yeterli bulmamakta, derslerin yüzeysel olduğu, sistemi kullanmakta yeterli çaba göstermediği yönünde görüş bildirmektedirler (Akdemir ve Kılıç, 2020). İlgili literatürde uzaktan öğretim araçlarının etkililiğine ilişkin sonuçlarımızla benzerlik gösteren çalışmalar mevcuttur (Erfidan, 2019; Demirci, 2018; Özcan, 2019).

Katılımcıların öğrenim gördüğü bölüme (öğretmenlik, antrenörlük, spor yöneticiliği) bağlı olarak E-Öğrenmeye Hazır Bulunuşluk puan ortalamalarının bölüm değişkeni açısından incelendiğinde, istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenmemiştir. Bu sonuçlar, benzer bir eğilimi paylaşan Çavuşoğlu ve Acar (2020), Genç (2020) ile Başar ve ark.'nın (2019) çalışmalarıyla uyum göstermektedir. Bu önceki çalışmalarda, bölüm değişkenine göre uzaktan eğitime yönelik görüşler ölçeğinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Ancak, mevcut araştırma sonuçlarına karşılık gelen bir farklılık olarak, Çetin'in (2021) çalışmasında Çalışmanın bulgularına göre, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin uzaktan eğitimde öğreticilik puanları, yöneticilik bölümü öğrencilerine kıyasla daha yüksek bulunmuştur. Ayrıca, Antrenörlük bölümü öğrencilerinin uzaktan eğitimde yakınlık puanları, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Spor Yöneticiliği ve Rekreasyon bölümü öğrencilerinden daha yüksek olarak belirlenmiştir.

ÖNERİLER

Sarıbaş ve Meydan'ın (2020) coğrafya bölümü öğrencileriyle ilgili çalışması ile Ateş ve Altun'un (2008) farklı disiplinlerde yaptığı çalışmanın bulgularında çevrimiçi derse katılanların tutumlarının benzerliklerini yansıtmaktadır. Sonuç olarak; erkek katılımcıların, kişisel bilgisayara sahip olmanın, sabit internet kullanımının, bilgisayardan çevrimiçi derse katılımın, internet bağlantı sorunu yaşamayanların e-öğrenme hazırbulunuşluklarını etkisinin önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer taraftan doğal afet yaşama ve öğrenim gördüğü bölümün öğrencilerin e-öğrenme hazırbulunuşluklarında önemli bir etkiye sahip olmadığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak kişisel bilgisayara ve sabit internet hattına sahip olma, sabit internet hattına sahip olma ve internete bağlanma problemi değişkenlerinin öğrencilerin e-öğrenme hazırbulunuşluk düzeylerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu söylenebilir.

Etik Metni

"Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazarlara aittir."

Makalenin etik kurul izni Gümüşhane Üniversitesi/Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafınca 05/03/2023 tarih E-95674917-108.99-168962 sayılı kararı ile alınmıştır ”

Yazarların Katkı Oranı Beyanı: Bu çalışmada birinci yazarın katkı oranı %50, ikinci yazarın katkı oranı %50'dir.

KAYNAKÇA

- Akaslan, D., & Law, E. L. C. (2011). Measuring student e-learning readiness: A case about the subject of electricity in higher education institutions in Turkey. *In Proceedings of the 10th International Conference on Advances in Web Based Learning- ICWL 2011* (pp. 209–218), LNCS, Vol. 7048, Springer, Berlin, Heidelberg.
- Akdemir, A. B. & Kılıç, A. (2020). Yükseköğretim öğrencilerinin uzaktan eğitim uygulamalarına bakışının belirlenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 685-712. DOI: 10.37669/milliegitim.783344.
- Akyüz, H. İ., & Numanoğlu, G. (2020). Üniversite Öğrencilerinin e-öğrenme Ortamlarına İlişkin Hazırbulunuşluk ve Beklentileri (Kastamonu Üniversitesi Örneği). *Online Journal of Mathematics, Science and Technology Education (OJOMSTE)*, 1(1), 1– 16.
- Al, U. & Mardan, R. O. (2004). Web tabanlı uzaktan eğitim sistemleri: sahip olması gereken özellikler ve standartlar. *Bilgi Dünyası*, 5(2), 259-271. <http://bby.hacettepe.edu.tr/yayinlar/259-271.pdf>.
- Ateş, A. & Altun, E. (2008). Bilgisayar öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 125-145. <http://static.dergipark.org.tr/article-download/imported/5000078576/5000072797.pdf>.
- Aydın, B. (2002). *Gelişim ve öğrenme psikolojisi*. (Ed. B. Yeşilyaprak) Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Barış, M. (2015). Üniversite öğrencilerinin uzaktan öğretime yönelik tutumlarının incelenmesi: Namık Kemal Üniversitesi örneği. *Sakarya University Journal of Education*, 5(2), 36-46. <https://doi.org/10.19126/suje.38758>.
- Başar, M., Arslan, S., Günsel, E. & Akpınar, M. (2019). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısı. *Journal of Multidisciplinary Studies in Education*, 3(2), 14-22.
- Çavuşoğlu, G., & Kürşat, A. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşleri İle Yaşam Boyu Öğrenme Düzeyleri Arasındaki İlişki. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11(3), 207-220.
- Çetin, İ. (2021). Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin İnternet Temelli Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşlerinin Mutluluk Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Spor Yönetim Bilimleri Yüksek Lisans Programı.
- Demir, Ö., & Yurdugül, H. (2015). The Exploration of models regarding e-learning readiness: Reference model suggestions. *International Journal of Progressive Education*, 11(1).
- Demirci, M (2018). “Uzaktan Eğitimde Öğrenme Stillerine Dayalı Akademik Destek Hizmetlerinin Pedagojik Formasyon Öğrencilerinin Başarısına Etkisi”, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Sakarya.
- Demirel, Ö. (2012). *Eğitim Sözlüğü* (5. Basım). Ankara: Pegem Akademi.

- Dray, B. J., Lowenthal, P. R., Miszkiewicz, M. J., Ruiz-Primo, M. A., & Marczyński, K. (2011). Developing an instrument to assess student readiness for online learning: A validation study. *Distance Education*, 32(1), 29-47.
- Erfidan, A. (2019). "Derslerin Uzaktan Eğitim Yoluyla Verilmesiyle İlgili Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri: Balıkesir Üniversitesi Örneği", Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Balıkesir.
- Genç, E. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Değişime Direnç Düzeylerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarına Etkisi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(5), 3774-3801.
- Hung, M. L., Chou, C., Chen, C. H., & Own, Z. Y. (2010). Learner readiness for online learning: scale development and student perceptions. *Computers & Education*, 55(3), 1080–1090. doi:10.1016/j.compedu.2010.05.004.
- İşman, AYTEKİN (2011). *Uzaktan Eğitim*, Ankara: Pegem Akademi.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi* (24. Baskı). Nobel Yayıncılık. Ankara.
- Karatepe, F., Küçükgençay, N. & Peker, B. (2020). Öğretmen adayları senkronuzaktan eğitime nasıl bakıyor? Bir anket çalışması. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(53), 1262-1274.
- Kaya, A. (2017). *Eğitim psikolojisi*. (Geliştirilmiş 10. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kıralı, F.N. & Alcı, B. (2016). Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim algısına ilişkin görüşleri. *İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi*, 30, 55-83. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/319483>
- Moftakhari, M. M. (2013). Evaluating E-learning readiness of faculty of letters of Hacettepe (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Oliver, R. G. (2001). Assuring the quality of online learning in Australian higher education. *Proceedings of 2000 Moving Online Conference* (pp. 222-231). Gold Coast, QLD, NORSARCH REPROGRAPHICS.
- Özcan, S. (2019). "Uzaktan Eğitim Veren Kurumlarda Öğretim Elemanlarının Çevrimiçi Öğretime Bağlılığının İncelenmesi" Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Ana Bilim Dalı, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış doktora tezi), Ankara.
- Öztaş, S. & Kılıç, B. (2017). Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Dersi'nin Uzaktan Eğitim Şeklinde Verilmesinin Üniversite Öğrencilerinin Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi (Kırklareli Üniversitesi Örneği). *Turkish History Education Journal*, 6(2), 268-293.
- Sarıbaşı, M. & Meydan, A. (2020). Coğrafya bölümü öğrencilerinin çevrimiçi öğrenmeye karşı tutumları. *Türk Coğrafya Dergisi*, COVID-19 ÖZEL SAYISI , 95-106 . DOI: 10.17211/tcd.811297.
- Schifter, C. (2002). Perception differences about participating in distance education. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 5(1), 1-14.
- Senemoğlu, N. (2013). *Gelişim, öğrenme ve öğretim kuramdan uygulamaya*. (23. Baskı). Ankara: Yargı Yayınevi.
- Sever, M. O., & Zambak, Ö. (2021). Evaluation of the Super League Team's Competition Analysis before and after the COVID-19 Outbreak Is Given. *Journal of Educational Issues*, 7(1), 45-55.

- Somoğlu, M.B. (2021). Spor bilimleri. İçinde Z. F. Din (Ed.). *Covid-19 Suresince Obezite Problemleri ve Spor* (ss. 231-248). Ankara: Akademisyen Kitabevi A. Ő.
- Tabachnick and Fidell, (2013). B.G. Using *Multivariate Statistics* (sixth ed.) Pearson, Boston
- Tuncer, M. ve Taşpınar, M. (2007). Sanal ortamda eğitim ve oğretimin geleceği ve olası sorunlar. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(20), 112-133. <https://kutuphane.dogus.edu.tr/mvt/pdf.php>.
- Türker, Ü. (2022). Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının SARS-CoV-2 Pandemisinde ve Sonrasında Akademik Motivasyonlarının Karşılaştırılması. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6. Akademik Spor Araştırmaları Kongresi Özel Sayısı, 429-443 . DOI: 10.38021/asbid.1205490
- Ülgen, G. (1997). *Eğitim psikolojisi*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Yenilmez K., Balbağ M. Z., Turgut M. (2017). Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 91- 107.
- Yurdugöl, H. & Alsancak-Sırakaya, D. (2013). Çevrimiçi öğrenmeye hazır bulunuşluk ölçeği: Geçerlik ve güvenirlilik alıŐması. *Eğitim ve Bilim*, 38(169), 391-406.
- Yurdugöl, H., & Demir, Ö. (2017). Öğretmen yetiştiren lisans programlarındaki öğretmen adaylarının e-öğrenmeye hazır bulunuşluklarının incelenmesi: Hacettepe üniversitesi örneği.
- Zambak, Ö., (2022). Spor Bilimlerinde Araştırma Ve Değerlendirmeler İçinde M.Ö. Şerkeroğlu., & A . eviker (Ed). *Spor Alanında Paradigma* (152-173) Ankara, Detay Yayıncılık.